

Utrikesdepartementet

Folke Bernadotteakademin
Box 270 68
102 51 Stockholm

Strategi för Folke Bernadotteakademin verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande 2026–2031 och uppdrag till Folke Bernadotteakademin att genomföra strategin samt upphörande av uppdrag

Regeringens beslut

Regeringen beslutar strategi för Folke Bernadotteakademin (FBA) verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande som ska gälla fr.o.m. den 1 juli 2026 t.o.m. den 31 december 2031 med den lydelse som framgår av *bilagan*.

Regeringen ger FBA i uppdrag att ansvara för genomförandet av strategin.

Strategin ska genomföras, följas upp och redovisas i enlighet med vad som föreskrivs i regeringens gällande riktlinjer för strategier inom svenskt internationellt bistånd.

Regeringen beslutar att uppdrag till FBA att ansvara för genomförandet av följande sex biståndsstrategier upphör:

- Strategi för fred, säkerhet och stabilisering 2024–2028
- Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028
- Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027

Coll. EAT

- Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026
- Strategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa, västra Balkan och Turkiet 2026–2030
- Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2026–2028

Ärendet

FBA har i uppgift att bidra till internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, inom ramen för Sveriges samlade utrikes-, säkerhets- och biståndspolitik. Strategin för FBA:s verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande samlar merparten av myndighetens verksamhet inom detta område.

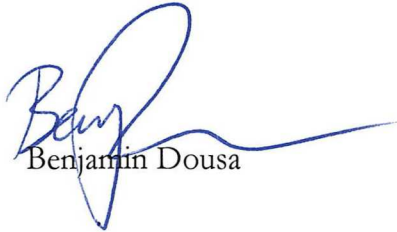
Utöver verksamhet som FBA genomfört inom ramen för de strategier som omnämns ovan omfattar den nya strategin verksamhet som tidigare genomförts av FBA inom ramen för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia 2021–2026 och Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2021–2026.

FBA kommer fortsatt att ha verksamhet inom ramen för Strategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027 och Strategi för internationell civil krishantering och fredsfrämjande 2024–2028.

Den nya strategin för FBA:s verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande ska bidra till målet för Sveriges internationella bistånd och även utgöra ett verktyg för att främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen och stärka svensk och europeisk säkerhet.

Strategin ska möjliggöra ett stärkt svenskt aktörskap i skärningen mellan utrikes-, säkerhets- och biståndspolitik och har finansiering från såväl utgiftsområde 7 (Internationellt bistånd) som utgiftsområde 5 (Internationell samverkan).

På regeringens vägnar

Benjamin Dousa

Henrik Grudemo

Kopia till

Justitiedepartementet DÅ, INS, KRIM
Försvarsdepartementet ECH, EIR, ESS
Finansdepartementet BA, SFÖ
Arbetsmarknadsdepartementet JÄM
Riksdagen utrikesutskottet
Domstolsverket
Expertgruppen för biståndsanalys
Försvarshögskolan
Försvarsmakten
Kriminalvården
Myndigheten för civilt försvar
Myndigheten för psykologiskt försvar
Nordiska Afrikainstitutet
Polismyndigheten
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
Åklagarmyndigheten

Utrikesdepartementet

Strategi för Folke Bernadotteakademiens verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande 2026–2031

1. Utgångspunkter och mervärde

Denna strategi styr Folke Bernadotteakademiens (FBA) verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande från och med den 1 juli 2026 till och med den 31 december 2031.

Det globala säkerhetsläget är instabilt och oförutsägbart, med ökande och alltmer komplexa utmaningar och tilltagande geopolitiska spänningar. Säkerhetsläget i Europa är allvarligt. Ryssland kommer under överskådlig tid att utgöra det dimensionerande hotet mot europeisk säkerhet. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och dess hybrida aktiviteter mot EU, Nato och partnerländer är tydliga exempel på detta.

Antalet väpnade konflikter i världen är det högsta sedan slutet av andra världskriget och tröskeln för att använda militära medel har sänkts. Därtill riskerar klimatförändringar att förstärka andra konflikt drivande faktorer. Den regelbaserade världsordningens grundläggande principer utmanas, mänskliga rättigheter åsidosätts alltmer samtidigt som demokratin är på tillbakagång.

Strategin ska möjliggöra ett stärkt svenskt aktörskap i skärningen mellan utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiken. Detta ska ske såväl genom långsiktig verksamhet som genom snabba och flexibla insatser när behov uppstår.

Samordning, komplementaritet och synergier ska särskilt eftersträvas med andra strategier med verksamhet relaterad till freds- och säkerhetsfrämjande.

Samverkan ska ske med svenska myndigheter och aktörer för att tillvarata synergier och undvika överlappning i verksamheten.

Strategin omfattar verksamhet som finansieras från utgiftsområde 7 (Internationellt bistånd) och utgiftsområde 5 (Internationell samverkan) och möjliggör synergier dem emellan.

2. Inriktning och mål

Strategin ska gälla under perioden 2026–2031. Den ska bidra till målet för Sveriges internationella bistånd och även utgöra ett verktyg för att främja svenska utrikes- och säkerhetspolitiska intressen och stärka svensk och europeisk säkerhet.

Verksamheten inom ramen för strategin ska operationaliseras, genomföras och följas upp i enlighet med de principer och processer som anges i uppdrag om genomförande och uppföljning av landstrategier och andra strategier inom biståndet (UD2024/17865).

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 1:1.4 Biståndsverksamhet och anslagspost 1:4.1 Folke Bernadotteakademins, avseende förvaltningskostnader i genomförandet av strategin, i regleringsbrev avseende Folke Bernadotteakademins, utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, för respektive budgetår.

FBA får indikativt använda cirka 70 miljoner kronor per år av de medel som anslås under anslagspost 1:1.4 Biståndsverksamhet för verksamhet inom strategin. Det faktiska årliga beloppet beslutas i Folke Bernadotteakademins regleringsbrev för respektive år.

Strategin styr även användningen av medel som anslås under anslagspost 1:2.6 i regleringsbrev för freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, utgiftsområde 5 Internationell samverkan, för respektive budgetår.

FBA får indikativt använda cirka 35 miljoner kronor per år av de medel som anslås under anslagspost 1:2.6 för verksamhet inom strategin. Det faktiska årliga beloppet beslutas i regleringsbrev för anslag 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet för respektive år.

FBA:s verksamhet ska bidra till följande mål:

1. Stärkta förutsättningar att förebygga, minska och motverka väpnad konflikt och konfliktrelaterat våld.
2. Stärkta politiska processer för fred och demokratisk transition.
3. Ökad kapacitet till freds- och säkerhetsfrämjande hos multilaterala freds- och säkerhetsaktörer.
4. Ökad motståndskraft mot hybrida aktiviteter.

FBA ansvarar för att utveckla målens uppföljnings- och mätbarhet inom ramen för genomförandet av strategin, exempelvis genom formulering av indikatorer och/eller delmål.

Verksamheten ska inriktas på att uppnå resultat i geografiska kontexter som är prioriterade i den svenska utrikes-, säkerhets- och biståndspolitik. Insatser får riktas mot Östeuropa och västra Balkan, Mellanöstern och Nordafrika, Afrikas horn, Stora sjöområdet och Sahel. Insatser kan även genomföras i andra strategiskt viktiga geografiska kontexter.

3. Verksamhet och målrelaterad analys

Verksamheten ska, när det bedöms relevant, genomföras i nära samarbete med andra svenska myndigheter och organisationer, multilaterala aktörer som EU, Nato och FN, privat sektor och det civila samhället.

Samrådsmöten om genomförandet av strategin ska hållas med Utrikesdepartementet fyra gånger per år. Vid behov ska FBA delta i strategisamråd för andra tematiska och geografiska strategier som är relevanta för genomförandet av denna strategi.

En nära dialog ska föras med Utrikesdepartementet om verksamhet som är av särskild vikt för svenska utrikespolitiska intressen eller av strategiskt viktig karaktär.

FBA ska i genomförandet av verksamheten särskilt beakta följande:

Stärkta förutsättningar att förebygga, minska och motverka väpnad konflikt och konfliktrelaterat våld

Världen präglas av ett historiskt högt antal väpnade konflikter, inklusive en ökning av mellanstatliga krig, ett kraftigt stigande antal civila dödsoffer samt

dokumenterade överträdelser av krigets lagar. Många konflikter är långvariga och sträcker sig i allt högre grad över nationsgränser, vilket destabiliserar hela regioner. Våldsamma konflikter orsakar omfattande humanitär nöd och fattigdom, driver människor på flykt och utgör en grogrund för organiserad brottslighet, terrorism och våldsbejakande extremism. Kvinnor, barn och unga drabbas särskilt hårt.

Verksamheten ska därför bidra till att minska våldsnivåer i konflikt- och konfliktriskkontexter, inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld, förebygga och minska risken för eskalering eller återfall i väpnad konflikt samt skapa förutsättningar för ett säkert och frivilligt återvändande. Verksamheten kan innefatta insatser inom säkerhetssektorreform, hantering av väpnade grupper, inklusive arbete som motverkar rekrytering till våldsbejakande grupper samt förebygger radikaliserings. Resolutionerna om kvinnor, fred och säkerhet och unga, fred och säkerhet bör vara vägledande i arbetet. Där relevant ska klimatrelaterade säkerhetsrisker tas i beaktande.

Stärkta politiska processer för fred och demokratisk transition

Allt färre konflikter når politiskt förhandlade lösningar och inga robusta fredsavtal har slutits på flera år. Tröskeln för att använda militära medel har sänkts. Denna utveckling har ökat behovet av förhandlingar om humanitärt tillträde, vapenvilor samt avvapning och upplösning av väpnade grupper.

Globalt sker en bred demokratisk tillbakagång. En växande andel av världens befolkning lever i sviktande eller auktoritära stater. Svaga institutioner, systematiskt förtryck av befolkningen, begränsat utrymme för civilsamhället, kränkningar av mänskliga rättigheter och återkommande statskupper ökar risken för våldsutveckling samt försvårar fredliga och demokratiska transitionsprocesser.

Verksamheten ska mot denna bakgrund bidra till att skapa förutsättningar för politiska lösningar på konflikter och övergång till demokratiskt styre. Detta kan innefatta stöd till utformning och genomförande av förhandlingsprocesser eller till förtroendeskapande åtgärder. Verksamheten ska främja jämställda och inkluderande fredsprocesser och avtal, med fokus på kvinnors och ungas meningsfulla deltagande. Arbetet kan innefatta stöd till genomförandet av vapenvila och fredsavtal samt verksamhet som kan bidra till försoning och social sammanhållning. Därtill kan stöd ges till transitionsprocesser och demokratisk samhällsstyrning. Detta kan innefatta

stöd till val och valreformer samt där relevant till länders reformarbete i linje med EU-närmandet. Verksamheten ska bidra till att stärka Sveriges aktörskap inom dialog och medling, både som enskilt land och i samverkan med andra.

Ökad kapacitet till freds- och säkerhetsfrämjande hos multilaterala freds- och säkerhetsaktörer

Det instabila och oförutsägbara globala säkerhetsläget kräver ett funktionellt multilateralt system och ett samlat och starkt internationellt agerande för ökad fred och säkerhet. Samtidigt utmanas den regelbaserade världsordningen baserad på FN-stadgan och folkrätten, och det multilaterala systemet undermineras. Säkerhetsläget i Europa är allvarligt och kommer under överskådlig tid att präglas främst av hotet från Ryssland.

Verksamheten ska därför bidra till stärkt svenskt aktörskap och samverkan för fred och säkerhet inom ramen för prioriterade multilaterala organisationer, inklusive genom sekonderingar. Svenska kärnvärden som respekt för folkrätten, mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer, jämställdhet och inkludering ska värnas och främjas i internationella samarbeten.

FBA ska stödja Sveriges arbete med att stärka EU:s roll som utrikes- och säkerhetspolitisk aktör. FBA ska även stödja Sveriges arbete i Nato syftande till att stärka det kollektiva försvaret, inklusive genom samarbete med Natos partnerländer avseende stärkt förmåga till krishantering och förebyggande samt säkerhetssamarbete. Verksamheten ska bidra till att stärka FN:s förmåga att verka för konfliktförebyggande, fred och säkerhet, i synnerhet på landnivå. Även stöd till andra multilaterala organisationer med regionalt fokus kan omfattas.

Ökad motståndskraft mot hybrida aktiviteter

Antagonistiska aktörer genomför olika former av hybridaktiviteter i syfte att påverka länder, organisationer och samhällen. Otillbörlig informationspåverkan, sabotage, cyberaktiviteter, infiltration och andra hybridhot riktas inte minst mot demokratins aktörer, institutioner och processer. Hybridaktiviteter riktade mot andra länder påverkar indirekt också Sveriges säkerhet. Motståndskraft mot rysk antagonistisk verksamhet i vårt närområde är särskilt angelägen.

FBA ska därför ge råd och stöd för ökad motståndskraft mot, och samordnad identifiering, hantering och bemötande av, hybridhot. Detta ska bland annat ske genom att bidra till stärkta demokratiska institutioner och processer, förebyggande av instabilitet samt stärkande av motståndskraften mot yttre påtryckningar och kapaciteten att hantera säkerhetsutmaningar. FBA:s verksamhet ska därmed utgöra en del av Sveriges bidrag till ett demokratiskt, säkert och stabilt närområde.